

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министруудай Соедэй ба РСФСР-эй Министруудай Соедэй зарлахан хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн

Владимирска областин Гусь-Хрустальна районий «Большевик» колхозой түрүүлэгчид нүхэр Горшков КПСС-эй ЦК-гэй сентярьска Пленумэй тогтоолуудыг бэлдүүлгэ тушаа хэдгэж байһан хүдэлмэри тухай хэлбэ. Артелини правлени ба партиорганизаци колхозой ажалдай үйлдэбэрин үр дүнгыг хараадаа ажга, хүдөө ажыхын культурануудай ургасын нилээд дээшлүүлгэ ба малажалды хүгжөөхэ тусбэ чоходо. Энэ тусбэ колхознигуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэн ба тэдэнээрэ найшаагдаһан байна. Хоёр жэлэй туршада бодо малай тоо толгойе хоёр дахин олошоруулха, телинчэ болон парниково ажыхы гурба дахин үргэдхэхэ, тарянай культурануудай ургасын 1953 ондо гектар бүриһөө 10 центнер абайһанай орондо 18—20 центнерээр дээшлүүлгэ, хартаабһын ургасын 150 центнерэй орондо 250 центнер хүртээр, овош болон корнеллоудуудай ургасын 400 центнер хүртээр дээшлүүлгэ гэжэ харлаагдаба.

Мичуриний нургаалыс хэрэглэн, хайшан гэжэ хатуу шөрүүн байгаалын услоvido хэдэн мянган гектар газар дээрэ колхозно садудыс сибриягуудай байгуулан тухай Алтайска үрэ жэмэстэ туршалтын станицин директор нүхэр Лисавенко хэлбэ. Алтайда сад тарилга хүгжөөлгэдхэн саашанхн перспективэ тухай өөрингөө нанамжыс хэлбэ тушаала, тэрэнэй товарна удхашанарта анхаралаа хандууларга болоо гэжэ тэрэ мэдүүлбэ. Сибиритэ гансыны шинэс, мяха болон һү экээр абтаха бэшэ, мүн тэршэлэн овош, үр-жэмэс экээр абтаха ёһотой.

Кировскэ областин Вожгальска районий «Красный Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Прозоровой хэлэн үгыс зүблөөндэ хабаадаһад ехэ анхаралтайгаар шагнаба.

Вятска газар дээрэ туйлай ехэ оролдолго гаргаһанай ашаар лэ гансал хуһан веник ургуулжа болохо юм гэжэ Гершен бэшэ һэн гэжэ тэрэ хэлбэ. Тэрэ газар дээрһээ тарянаа хүн деситина бүриһөө 30 лүүдһээ дээшэ бэшэ хара таряа абажа байгаа. Мүнөө колхоз дунда зэргээр гектар бүриһөө 20 центнер шинисын, 25 центнер хара тарянай ургаса абана. Үнгэрэгшэ жэл гектарһаа 274 центнер хартаабха хураагдаа. Колхознигууд гектар бүриһөө 1000 гаран центнер капуста болон брюквэ абана.

Түрүү агротехникыс нэбтэрүүлгэһээ, нитын ажыхыда бүхы колхознигуудай эдэбхитэйгээр хабаадаһанай ашаар лэ тогтууритай үндэр ургаса хураагдадаг байна. Ажал хэжэ шадха хүн бүхэн дунда зэргээр 456 ажалта үдэр олоо. 10 политой севоборог байгуулагдаа. Газараа 25 сантиметр хүртээр гүнзгийгөөр халхалдаг болоо. Гансал сортой үрһөөр тарилга хэдлэн. Полнчуудыс үгэжүүлгэдэ наг шөбхэ болон торф экээр хэрэглэгдэнэ. 1954 ондо мянга хахад тонно извэстко бэлдхэгдэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ самолётээр 500 тонно минеральна үгэжүүлгэ сүрһүгдөө. Хужаринг эхүүн газарга бактериальна үгэжүүлгэ хэдлэн. Колхоз тарилга болон хуралгаана болгон болзор соо хэнэ.

Колхоздо гидроэлектростанци ба гурбан тепловый станци байгуулагдаа. Кузница, лесопильна рамаһууд, слесарна болон токарна мастерскойнууд, хиринисий завод, хоёр тээрмэ, 9 автомашина бии. Үйлдэбэрин гол шухала хэрэгсэлүүдэйһэн сэн 8,350 мянган түхэриг болон, энэһэ бүтэ бүхэндэ 50 мянган түхэриг хүртэхэ байна.

Нитын ажыхын амжалттайгаар хүгжөөлтэ хадаа колхознигуудай культури болон ажана һайн бай-

далай бүхы услови байгуулаа. Колхознигууд ажалта үдэртөө хүсэд хүрэхэ хэмжээнэй талха, хартаабха, овош, һу болон эдэе хоолой бусад продуктуудыс абана. Артелини бүхы гэшүүд нитын квартирануудаар хянгалдаа, тэдэ квартирануудтань электрын гэрэл, водопровод, радио, телефон, мүн нэжэ заримандань ваннууд бии. Культурын байшан һайнаар хүдэлмэрилнэ. Колхознигууд өөрингөө санаторидо жэл бүри 15—15 үдэр амарна.

Ажыхыгаа һалбаруулгын түлөө тэмсэлдэ нилээд олон гайхамшата хүнүүд урган гараа. Артелини 18 гэшүүдтэ Социалистическэ Ажалай Герой гэнэн нэрээрэгэ олгодоо. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй шийдхэбэринүүд хадаа нитын ажыхыс хүгжөөлгэдэ, колхознигуудай ажана һайн байдалыс һайжаруулагда биднээрэй урда шэнэ арга боломжонудыс нэһэн байна гэжэ нүхэр Прозоров хэлбэ.

Хүдөө ажыхыс хүгжөөлгэдэ залуушуудай эдэбхитэйгээр хабаадаг тухай Московско областин Рамонска районий Молоотовой нэрэмжэтэ түрүү колхозой комсомольско организацини секретарь нүхэр Катанская хэлбэ.

Ульяновска областин Инзенскэ районий Ждановой нэрэмжэтэ колхозой тарлажаалай бригадын бригадир нүхэр Егоров намарай шэнисэ тарилгада олоһон дүй дүршэлөө хөөржэ үгөө.

Челябинска областин Кундровска МТС-эй директор нүхэр Волков, Ростовско областин Сальска районий Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Чеховской, Сталинградска областин «Гигант» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Жуков, академик Цицин гэгшэд үдэһын заседани дээрэ үгэ хэлбэ.

(ТАСС).

Социалистическэ демократи—шэнэ, дээдэ түхэлэй демократи мүн

Агууехэ Октябрска социалистическэ революци түхэдэ үзэгдөөгүй шэнэ демократие — советскэ социалистическэ демократие бии болгобо.

Буржуазна демократие социалистическэ демократияр хэлгэлгэ хадаа «...демократие асари экээр, бүхэдхэй-түүхын ёһоор үргэдхэлгэ, тэрэнис худал байһанһаа үнэн болголо, ямаршыс, эгээн «демократическэ» ба республиканска, буржуазна демократие хазагайруулагда ба багдахадга капиталдай дарлалтаһаа хүн түрэлтэнис сүлөөлгэгэ болоо» (В. И. Ленин, зөбөлхүүд, 28-дахи том, 348-дахи шюур).

Хэрбээ буржуазна демократи хадаа бираггүй үсөөнхидэй демократи, башуудай демократи байгаа һаа, советскэ социалистическэ демократи — ажалшадай демократи, динлэхи олонхи хүнүүдэй демократи, социализмын илаад байхала—бүхы арадай демократи болоно.

Хэрбээ буржуазна демократи багдахадгаһан, дорой өдөггүй, худал хуурмаг демократи байгаа һаа, советскэ социалистическэ демократи хадаа горолой ба деревини ажалшадай бүрин засагыс хангаһан, бодото бүрин демократи мүн.

Хэрбээ буржуазна худал хуурмаг демократи гражданинуудай эрхэнүүдэ нэрэ тэдэгээр сонсоход хизаарладаг байгаа һаа, бодото демократи болонго социалистическэ демократи гражданинуудай эрхэнүүдэс дурдаад хизаарладаггүй байна. Тэрэ хадаа элэ эрхэнүүдэс хангаха тухай асуудалда, тэдэнис ажалшадай бөлүүлгэ арга боломжо хангаха ябадалда гол анхаралаа хандуулаа.

Пролетариатай диктатурын гүрэнэй формо — ажалшадай депутатуудай Советүүд болбол социалистическэ демократин дээдэ формые, арадай бодото засагыс, бодото демократие харуулаа.

Эгээн «демократическэ» буржуазна республикануудташыс политическэ ажабайдалда хабаадаһаа элдэб янзын аргаар зайлуулагдадаг ажалша олонитэ социалистическэ общество дотор гүрэннис ударидаха хэрэгтэ саг үргэлжэ, заабол, шийдхэхы эрхэтэйгээр хабаадуулагдадаг байна.

Өөрингөө тогтожо байһан түрүүшын үдэриүүдэй энэлээд арадай бодото засаг болоһон советскэ засаг хадаа капиталистическэ ороноудай арад олонитын һанажашыс шадхагүд демократическэ эрхэнүүд ба сүлөөнүүдэс манай ороной хүн зондо үгэбэ. Тэрэ хадаа эршүүлэй болон эхэнэрүүдэй тэгшэ эрхгүй байһан ябадалыс усалхаба, национальна элдэб янзын илгаанууд ба хизаарлалтануудыс усалхаба, национальна гү, али расова, мүн бусад тэмдэгүүдээр ямар нэгэн хизаарлалта хэнгүйгөөр, бүхы ажалшадта хунгуулин эрхэ олгобо.

Хунгалшадай дура хүсэлэй ёһоор депутатуудай хунгалшад ба һалгэдэг демократическэ принципүүдэй үндэһөөр, Советүүд хадаа өөрингөө тогтоһон түрүүшын үдэриүүдэй эхилээд буржуазна ямаршыс парламентаа жэшээлэшгүй ехэ демократическэ байһанаа харуулаа. Демократическэ туйлай ехэ эрхэ сүлөө ажалшадта олгоһон социалистическэ демократи хадаа обществын шийдхэхы зөбдөн бүтээхэ үсүн болгошо арад олонитын революционнор эршэ шадалыс, үүсхэл ба творческэ шадабаринэ дэлгэрүүлгэ, социалистическэ шэнэ обществые, шэнэ гүрэннис байгуулагда элдэбхитэйгээр, ушар ёһоо мэдэжэ хабаадаха арга боломжыс тэдэндэ олгоо.

Энэһэ советскэ социалистическэ демократин асари ехэ прогрессивнэ үүргэ болоно. Тэрэнэй хүсэней ба бата бэхи байлгын үндэһэ һууринь хүдэлмэришэн анги ба обществын динлэнхи олонхидыс түлөөлһэн таряашадай сою болоно.

Помещикуудыс ба капиталистнуудай засагыс унагаһан, ажалшадай эгээн демократическэ организационудыс байгуулан СССР-эй сүлөөлгэ, тэгшэ эрхэтэ аравууд Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро социалистическэ индустриализациныс, хүдөө ажыхын коллективизациныс бэлтгүүдэ, мүлжэн дарлагыс

ангинуудыс үгы хээ, социализм байгуулаа.

СССР-тэ социализмын илаатта хадаа социалистическэ демократин үзэгдөөгүй ехэ хүгжэлтыс хангаба. СССР-эй 1936 оной Конституци социалистическэ демократизмын хүгжэлтэдэ шэнэ шатые хуулишалан баталдаһан асари ехэ документ болобо. Тэрэ хадаа СССР-тэ социализмын иланан баримтыс, капиталистическэ богоолшолгоһоо СССР-эй ажалшадай сүлөөлгэгдэн баримтыс, СССР-тэ илан манлаһан демократин эрид шууд иланан баримтыс баталдаха.

СССР-тэ социализмын илаһанай, дарлагша ангинуудыс усалдаһанай ашаар социалистическэ гүрэнэй анги структура, зорилгоһууд ба улганууд шэнэлдэн хубилаа. Тини хүдэлмэришэдэй, таряашадай депутатуудай Советүүд ажалшадай депутатуудай Советүүд болгобо.

Советүүдэй ингэжэ шэнэлдэн хубилагша социализмын илаалтыс, пролетариатай диктатурын саашанхи хүгжэлтэ ба бэхжилтыс, таряашадтай хүдэлмэришэн ангиин союзай бэхжилтыс, советскэ социалистическэ демократин саашанхи хүсэтэ һалбаралтыс харуулаба.

Ажалшадай депутатуудай Советүүд ямаршыс хизаарлалтагүй, бүхы советскэ арадай түлөөлгэгтэ органууд болобо.

1936 оной СССР-эй Конституци социалистическэ демократизмыс бүрин гүйсэдгээр харуулан хунгуулин шэнэ системэ байгуулаа.

Бүгдэлэнитын, тэгшэ, сэхэ хунгуулин эрхыс үндэһэ болгон юуэс ёһоор голосовалга хадаа советскэ хунгуулин энэ системын гол принцип болоно. Советскэ хунгуулин системэ ороной гүрэнэй ажабайдалда арад олонитын угаа ехэ эдэбхи, үүсхэл гаргалгыс хангана.

18 наһа гүйсэһэн бүхы гражданинуд расова ба национальна һаммаалдаһаа, эрэмь илгаһаа, шажан шүтэлгэһөө, эрдэм хунгуулин шэнэлгэ, тубкинзэн байдалһаа, социальна үг гарбалһаа, зөөри шадалай байдалһаа ба урдын ажал-ябуулгаһаа дулдыдангүйгөөр, Верховно Советэй Советүүдэд депутатудыс хунгаллада хабаадаха байна. Тинхээдэ угаа муутай хүнүүд, хунгуулингаа эрхэ сүүдээр халагдаһан хүнүүд хунгаллада хабаадахагүй.

23 наһа гүйсэһэн Советскэ Союзай гражданин бүхэн СССР-эй Верховно Советэй депутатадар, 21 наһа гүйсэһэн советскэ гражданин союзна гү, али автономно республикын Верховно Советэй депутатадар, 18 наһа гүйсэһэн ямаршыс гражданин ногайга Советэй депутатадар хунгалдажа болохо байна.

Социалистическэ демократи хадаа наһа гүйсэһэн хүн зоной бүхыдөө шахуу хабаададаг бодото арадай хунгалтыс хангана. Жэшээлгэдэ, 1946 ондо СССР-эй Верховно Советэд болоһон хунгаллада хунгалшадай 99,7 процентн, 1950 ондо — 99,98 процентн хабаадаа.

СССР-тэ гүрэнэй засагай органуудыс хунгаллада хүн зоной бүхыдөө шахуу хабаадаг юу гэршэлнэб гэжэдэ, элэ органууд арадай бодото түлөөлгэгтэ органууд мүн болоно, тэрэнэй дура хүсэл ба интересүүдыс бүрин харуулаа.

Гүрэнэй засагай органуудта хунгалта ехэ үедэ арадай дура хүсэлөө сүлөөтэйгөөр мэдүүлгэ ябадалыс советскэ социалистическэ демократи бодото дээрэн хангана. Манай орон дотор хунгалтанууд хадаа хүдэлмэришэдэй, таряашадай, интеллигенциин — партийна ба партийнабшэ хүнүүдэй хани барисаһанай, бөө бөөдэ этигэлэй оршон байдалда болоно.

Социалистическэ обществодо дарлан мүлжэгшэ ангинууд байхагүй. Тинхээдэ хунгалшад шийдхэбэринэ хазагайруулан тула тэдэнис хашажа баллааг хүнүүд байхагүй.

Коммунистическэ парти партийнабшэ хүнүүдэй нэгэн болго ябажа, гүрэнэй засагай органуудыс хунгана. Энэ хадаа советскэ арадай моральн-политическэ нэгдэлэй толотомо гэршэ мүн.

Бодото эзэниһэ ажалша арад болсон социалистическэ гүрэнэй

Рязань. КПСС-эй городской комитет библиотекэ соо Рязанин промшай предприятниудай, амхи зургаануудай туралсадай газарнуудай ханын галнүүдэй выставкэ эмхидхэгдэнэй, галткэ дээрэ 250 үдүртэй ханы галтабайһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: библиотекэдэ өмнө выставкыс хаража байһад.

ТАСС-эй фотохроника

☆☆☆

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министруудай Соедэй ба РСФСР-эй Министруудай Соедэй зарлаһан хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн февралын 13-да хүдэлмэри үргэлжэлүүлэ.

Зүблөөндэ хабаадаһад үглөөгүүр 10 секцинуудтэ хүдөө ажыхын зарим һалбаринуудыс хүгжөөхэ практическа асуудалуудыс эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэ. Колхозой үйлдэбэрин түрүү хүнүүд, эрдэмтэд болон газартаряалай органуудай хүдэлмэришэгшэд хүдөө ажыхын культурануудай ургасын дээшлүүлгэ агротехникескэ жэмжээ-ябууланууд тухай, малай ашаг шэмые дээшлүүлгэ метод тухай, ажал экэтэй хүдэлмэригүүдэс бүтээхын тулада МТС-үүдыс машинанууд болон механизаторуудуудар хангаха тухай, ажалай эмхидхэлэс дээшлүүлгэ ба колхозуудтай баримтыс һайжаруулха тухай хэлэһэн байна.

Тарянай үйлдэбэрин дээшлүүлгэһэн тулада туйлай ехэ резерв болохо байһан хахалагдаггүй ба залуугазарыс ашаглалгада, прогрессивнэ аргаар тарилгыс үргэнөөр хэрэглэгдэ, эхүүн хүрһэтэй газарыс хужаринг болгодоло, хурялгын үедэ ургасын гээгдэлэй тэмсэлгэдэ, ажал экэтэй хүдэлмэригүүдэс механизацилада гэхэ мэтэдэ тарянай болон тоһолонг культурануудай ургасын дээшлүүлгэ тушаа секцини заседанида ехэ анхарал хандуулагдаһан байна.

Секци дээрэ 100 гаран хүн үгэ хэлбэ.

Февралын 13-най үдэһын заседани дээрэ РСФСР-эй Министруудай Соедэй түрүүлэгшын нэгдэхин

орлошо, РСФСР-эй Хүдөө ажыхын министр нүхэр Лобановый элдэхэл зүбшэн хэлсэгдэжэ үргэлжэлөө.

Пензенскэ областин Большевикска районий Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой звоньовой нүхэр Дергунова трибунала гараба. Тэрэнэй хүтэбэригдэг комсомольско-залуушуудай звенгой улһанай үндэр ургаса абыхын тула хайшан гэжэ тэмсэлдэг тухайн хэлбэ. 12 басагадһаа бүридһэн звено үнгэрэгшэ жэлдэ даалгагдаһан талмай дээрһээ гектар бүриһөө 16,5 центнер үрһэй, 7 центнер волокно абаа. Тусэбөө гадуур тушааһан продукциингаа түлөө нэмэлтэ түлэбэри болгон звено 34 мянган түхэриг мүнгэ абанһан байна.

Лён тарилгаар гээгдэжэ ябаһан районуудай экономикыс дээшлүүлгэ шухала байһан тухай Ивановска областин Пучежскэ районий «Свобода» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Панапов хэлбэ. «Свобода» колхоз сагай уларилһаа дулдыдангүй 150 гектартай талмай дээрһээ лёной тогтууритай ургаса абана. Энэ культурууар үндэр ургаса абанһанайгай түлөө арба нэгэн колхознигууд Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэмжэтэ хүртэһэн ба 97 хүн орденууд болон медальнуудуудар шагнагдаа.

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын наукануудай Бүхэроссийн академин президент, академик Лысенкодэ үгэ үтгэбэ.

Үгэжүүлгэдэ извэстко хэрэглэһэн тухай байһан тухай тэрэ хэлбэ. Тарилгын урда тэе культиваци хэдлэдэ наг шөбхэтэй гү, али фосфоритна гуринтай, үгышыс һаа суперфосфаттай холисодо извэстко хэхэдэ үр-

гаса гектарһаа 5—7 центнерээр дээшлэдэг байна. Извэсткыс централизованно бэлдэхэхэ, тусхайлбал, Курска областин Шингиджа мэлэй ехэ запасыс үргэнөөр хэрэглэхэ тухай асуудал нүхэр Лысенко табинһан байна.

Хартаабхын ургасын дээшлүүлгэдэ үрһэнэй һайн материал туйлай ехэ нүлөө үзүүлдэг тухай нүхэр Лысенко тэмдэглэбэ. Урда ба зүүн районуудта, мүн ороной европейскэ зонын центрайна хара хүрһэтэ полсабдыс үрһэнэй частогуудта хартаабхыс зун нуулгаха гэжэ тэрэ зүбшөөб. Центральна хара хүрһэтэ зонадо торфтой газар дээрэ хартаабхын үрһэнэй частогуудыс байгуулха, хэрбээ үгы байбальныс хартаабха нуулгаха хүнхүндэһэн фосфоритна гурилтай гү, али извэсткын холисыс нэгшээжэ 300—500 граммаар хэхэ.

Тарянай болон тэжээлэй культурануудай ургасын дээшлүүлгын, малай ашаг шэмые дээшлүүлгын тулада артелини колхознигуудай ямараар тэмсэжэ байһан тухай Куйбышевска областин Ставропольскэ районий «Путь Ленина» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Маштаков хэлбэ.

Колхозой зөбдөн 1954 оной программын амжалттайгаар бөлүүлгэ тарянажаалай хүдэлмэригүүдэс хэр зэргээр механизацилагдаһанһаа дулдыдаха байна.

Мордовско АССР-эй Инсарска районий Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ганикина, РСФСР-эй Министруудай Соедэй түрүүлэгшэ нүхэр Пузанов үдэһын заседани дээрэ тэршэлэн үгэ хэлбэ.

Февралын 15-да зүблөөн хүдэлмэри үргэлжэлүүлбэ. (ТАСС).

КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министруудай Соедэй ба РСФСР-эй Министруудай Соедэй зарлаһан хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөнэй түгээхэлэй заседани Кремльскэ Ехэ ордон соо февралын 15-да болобо.

Нүхэд Г. М. Маленковой, Н. С. Хрушевской, К. Е. Ворошиловой, И. А. Булганиной, Л. М. Кагановичи, А. И. Микоянай, М. З. Сабуровой, М. Г. Первухинай, П. И. Невирингай, М. А. Суслонвай, П. Н. Поспеловай, Н. И. Шаталнай Президиумдэ ерэгжэ һуухада зүблөөндэ хабаалаһад нэрбемэ удаан алыга ташалгаар утгаа.

Хүдөө ажыхын культурануудай ургасын ба малажалдай ашаг шэмые дээшлүүлгэ тухай РСФСР-эй Министруудай Соедэй Түрүүлэгшын нэгдэхин орлошо, РСФСР-эй Хүдөө ажыхын министр нүхэр Лобановый хэйэн элдэхэлэс зүбшэн хэлсэгтэ үргэлжэлүүлгэдэ.

Курганска областин Шадринска районий «Завезы Ленинэ» гэжэ хүдөө ажыхын артелини полесод колхозно туршалтын станицин директор, Сталинска шангай лауреат нүхэр Мальцевыс үгэ үтгэбэ. Агротехникескэ шэнэ органуудыс хэрэгдэлэй ашаар газарай хүрһэнэй үргэжэлэс ба хүдөө ажыхын культурануудай ургасын колхозой дээшлүүлгэ шадан тухай тэрэ хэлбэ. Газарай үргэжэлэс дээшлүүлгэ

хэрэгтэ нэгэ жэлэй ногоо тарилгын шухала удхашанартай байһан ба энэ асуудалыс хүдөө ажыхын наукаһаа һонирходог болохо шухала байһан тухай нүхэр Мальцев хэлэһэн байна.

Грозненско областин Сунженскэ районий «Путь к коммунизму» гэжэ колхозой бригадираар 15 жэл соо таһалгаряагүйгээр хүдэлмэришэжэ байһан нүхэр Сидорова үгэ хэлбэ, колхозойнгоо олон һалбаритай ажыхы тухай хөөрһэн байна. Энэ колхозыс хангахын тулада нэгэ МТС бүрин хабаадана. Нүхэр Сидоровагай толгойлодог бригада хадаа 120 хүнөө бүридэдэг, табан мянган гектар тарянай газар тэрэндэ даалгагдаһан юм. Жэлһээ жэлдэ колхознигууд хадаа шинисын, кукурузын, наран сэгсэгэй, овёсой үндэр ургаса абана. Эндэри тарилга болоо. Энэ талаар дүй дүршэлгү болобошыс үнгэрэгшэ жэлдэ гектар бүриһөө 42 центнер ургаса хураһан байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентярьска Пленумэй тогтоолодо харюу болгон, колхознигуудай бэсдэ дажа абанһан ехэ уялганууд тухай нүхэр Сидорова үгэһэн түгээхэлдэ хэлбэ.

Мал эдэслүүлгэ талаар научно-шяжлэлгын Бүхэроссийн институтдай директор профессор Зубрилин үбэлэй үедэ үнөсэдэ һу һалга дээшлүүлгэ асуудал тухай хэлэһэн байна.

Московско областин Ухтомско районий Гурбадахы табанжэлэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Петриков парниково-теплинчэ ажыхы яаж байгуулан тухайгаа хөөрһэн байна.

Молотовско областин Верхне-Мулинска районий Швернигэй нэрэмжэтэ колхозой овошной бригадын бригадир нүхэр Пономарева бригада соогоо ажал яаж эмхидхэхэ тухайгаа хөөржэ үгөө. Энэ бригада хадаа мүнөө жэлдэ гектар бүриһөө 300 центнер овош ба 250 центнер хартаабха ургуулха уялга абанһан байна.

Заседанин түгээхэл дээрэ КПСС-эй ЦК-гэй нэгдэхки секретарь нүхэр Н. С. Хрушев нэрбемэ алыга ташалгаар утгадан дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

Хүдөө ажыхын үмэнэ парти ба правительствын табинан зорилго-нуудыс амжалттайгаар дүүргэхын түлөө бүгдээрдай социалистическэ мүрысөө эмхидхэхыс уралан РСФСР-эй бүхы эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигуудта, МТС-үүдэй хүдэлмэришэгшэд ба хүдөө ажыхын мэргэжэлтэдэ хандаһан хандалга зүблөөн нэгэн һаналаар баталан абаа.

Ингээд хүдөө ажыхын түрүүшүүлэй Бүхэроссийска зүблөөн хүдэлмэри үргэлжэлүүлбэ. (ТАСС).

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ эхлээд СССР-эй Верховно Совет хүрэнэй засагай органуудай гүрэнэй ажабайдалыс советскэ арадай хунгалтад найдаһан ажал-ябуулаараа харуулаагүй хүнүүдыс депутатаһаа дулдыдаха эрхэтэй юм.

Бүгдээрдай түлөөлгэгтэ ороһон байһан туладаа, СССР-эй Верховно Совет өөрингөө бүхы ажал-ябуулаар советскэ арадай дура хүсэл шухала интересүүдыс хангаһанай Ногайга Советүүддэ

Жэлэй тоосоо табилгыг удааруулна

Хүдөө ажахын артелиин Уставай (шоор) мүнөө колхозуудта жэлэй тоосоо ба тоосоотунгуулиин суглаанууд үнгэргэгдэж байна. Тоосоот суглаанууд дээр колхознууд үнгэргэн жэлэйгээ хүдэлмэрин дүнгүүдэ шэнэ эрилтэнүүдэй шоор сэгнэнэ, дутагдалнуудаа зорингойгоор элирүүлнэ, артелиингээ нинтийн ажыхы хүжөөлгэдэ бин байлан резервнууды бэдэрэн олжо, саашанхи зорилгонуудаа хараална. Гэхэ зуура, мүнөө Торнин, Ээдэн аймгуудай олохон колхозуудта жэлэй тоосоо табиha хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Энэ юун дээрээ болоно гэхэд, колхозуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилгээш энэ шухала хэрэгт анхаралаа табиhaгүй. Торнин, Цагаан-Усанай МТС-үүдэй директорнууд нүхэд Жаринков, Сибиданов гэшлэд харьяата колхозуудта жэлэй тоосоонуудай саг болзортго, шаархайтайгаар үнгэргэгдэхэ тухай хангалта табиhaгүй. Энэ ушарнаа эдэ МТС-үүдэй зонодо ородог колхозуудта жэлэй тоосоонууды табиha мүнөө болоногүйгөөр удааруулагдажа байна.

Торнин МТС-эй зонодо ородог колхозууд соо гансахан Алцагай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшнь Т. Б. Доржиев, ахалгаша бухгалтерийн Л. Г. Тугаринова) 1953 оной жэлэй тоосоо табиha. Энэ колхоз тарья талха болон мүнгэн олзо дохолоо гэнүүдэйнгээ ажалта үдэртэ ехээр хубааба. Гэхэ зуура, энэ МТС-эй харьяата зарим колхозуудта, жэншээхэдэ, «Путь Ленина», Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудта тоо бүридхэлэй хүдэлмэри тон муугаар табиhданхай. «Путь Ленина» колхоздо 1953 оной апрель һараһаа ноябрь хүрэтэр колхозница Вера Сокольникова весовингээр хүдэлмэрилгээ зуураа тарьянажалай бригадала эдэ шаналсадаг, хүдэлмэрилгээшэдэ продуктууды хубаадаг байгаа. Тэд энэ нүхэр хүдэлмэрилгэн үе соогоо гаргашалхан продуктуудайнгаа, бэйшлэн ажалта үдэргэйнгээ тоосоо колхозой бухгалтерийн мүнөө болотор табиhaгүй. Тиммээ колхознигуудай олохон ажалта үдэр талаар хосорхо, элһийн, абанан продуктуудынь нинтэ дансада ороогүй байна.

Колхозой правлениин түрүүлэгшнь нүхэр Брянский, счетовод нүхэр Кочетова, шалгалтын комиссини түрүүлэгшнь нүхэр Вилукин гэшлэд жэлэй тоосоо табилгыг шамдуулаха тухай ханалаа огто табиhaгүй. Мүнөө бо-

лотор колхозой малай, ээр зэмсэгүүдэй, гэр байрын, мүнгэнэй болон бусад зөөрини тоо бүридхэл абтажа дүүрэггүй, шалгалтын хүдэлмэри эхлээдүй байһаар. Нарин гэжэ тосхондо урдань Андреевэй, Свердловэй нэрэмжэтэ хоёр колхозууд байһан аад, үнгэргэн жэлэй һуул багта хамтараа лэн. Тээд Свердловэй нэрэмжэтэ колхоздо үнгэргэн жэлдэ бухгалтер үгы байһан дээрһээ тоо бүридхэлэй хүдэлмэри ехээр задагайруулагдаһан байгаа, тээд мүнөө болотор хамтарһан хоёр колхозой бүхы зөөрин, мал адуунай тоо бүридхэл хүсэд тодоруйлагдаагүй байна.

Торнин аймагай колхозуудта КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой ёһоор, колхознигуудта жэлэй тоосоо аван гүгэхэ гурим бүдүүлгээр эбдэгдэ. Юуб гэхэдэ, эндэ малажал ба тэжээл бэлэдхэл дээрэ хүдэлмэрилгэн колхознигуудай ажалта үдэртэ малажалһаа ороһон олзо дохолой 10 процентые хубаахын орондо бүхы колхознигуудтаа жэлэй эхнһээ хойшо олоһон ажалта үдэртэ хубаажархэ.

Мүн Ээдэн аймагай олохон колхозуудта, илангаа Цагаан-Усанай МТС-эй зонодо ородог колхозуудта жэлэй тоосоо табиha удааруулагдажа байна. Маленковой нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта тоо бүридхэл муугаар табиhданхай, бусайдуулагдаһанхай, ажалта үдэрые буруугаар бэшэхэ баримтанууд үзэгдэнэ. Эдэ колхозуудта нинтийн адуу малай, зөөрини үнгэргэн жэлэй тоо бүридхэл ёһо тэдгээр үнгэргэгдөө. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой полинууд дээрэ шэнгэгдээгүй эхээр хэмжээнэй тарьян ямаршые харуулгүй талада алхаатай хэбтэнэ. Тээд колхозой правлени болон бухгалтерийн тэндэ хэды центнер тарьян хэбтэнэ гэжэ мүнөө болотор мэдэнгүй. Энэ хариусалгагүй эбадалһаа боложо колхозой 30 гаран хонид тэрэ тарья эдгэжэ зосоогоо дүүрээд, мяхан болгодоло.

Мүнөө колхозуудта жэлэй дун гаргажа, тоосоот, тоосоотунгуулиин суглаанууды үнгэргэхэ саг дүүрүгтэй байна. Тиммээ Торнин ба Ээдэн аймагжэ колхозуудта мүн Торнин ба Цагаан-Усанай МТС-үүд колхозуудта жэлэй тоосоо табилгыг бүхы хэмжээгээр шамдуулахын тулала хойшолуулаһагүй хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

К. Натаев, БМАССР-эй Хүдөө ажахын министрествин орколхозно таһагай ахалгаши инструктор.

Шухала асуудал тооногүй

—Зай, нүхэр директор, партиин Централна Комиседэй сентябрьска Пленумэй шиндхэбэринүүдые бэсүүлэн, шэфтээ абанан колхозуудта хэр зэргээр туһалжа байна? — гэжэ Курбин леспромхозой директор Борис Никитич Зяевһаа асуухада, «Бага зэргэ юу хээ хэргэлдитаа. Тээд мүнөө шэфскэ туһаламжа ханахаһаа байха, өөһэдөө ядалдашоод байнабди» гэжэ хариусана.

Үнхөөрөөшье Курбин леспромхоз шэфтээ абанан колхозуудтаа партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолы бэсүүлдхэ хэрэгтэнэ бага зэргэл туһална. Тус леспромхоз Хорнин аймагай «Победа» ба Калинин нэрэмжэтэ колхозууды шэфтээ абанхай. Тээд хүргэһэн туһан гэхэдэ «Победа» колхоздо 8 кубометр хюрөөлгэмэл модо үгэһэн, тинхэтэ Калинин нэрэмжэтэ колхоздо 250 кубометр модо электрхюрөөлгөөрөө түсүүллэһэн улагажа үгэһэн байна. Шэфскэ туһаламжаны мүнөө дээрээ энэгээр лэ хизаарлагданхай.

Хүдөө ажыхы саашадан хүгжөөхын тулала колхозууд болон МТС-үүдтэ промышленна предприятинууд ехэ туһаламжа үзүүлэхэ ёһотой гэжэ партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоол дотор хэргэлдэнэ. Гэбшье, Курбин леспромхоз энэ шухала хэрэгтэ ямаршы эдэхэй, оролдоггүйгөөр хабаалдана. Тинн леспромхозой директор нүхэр Зяев, тэрэниин политическэ талаарнь орлошо нүхэр Неупокоев гэшлэд партиин табинан энэ шухала зорилго дүүргэлгы хойшо татана. Жэншээхэдэ, шэфтээ абанан колхоздо малай типовой байра бариха гэлэн шиндхэбэрин партиин Хорнин айкомой тус леспромхозой дирекцидэ эльгээхэдэ, тэрэниин бэсүүлдхээ арсана байна.

—Энэниин дүүргэхэ аргагүй. Бид мүн лэ өөһэдөө ажалтай, гүрэнэй түсэбтэй зон гээшэбди. Модо бэлэххэ түсэб дүүргэгүйлөө, колхоздо ошожо малай байра барилга тусгаар

лэхэ аргагүй байнабди. Мүн тингээдэнь Ол модной промышленностини союзна министрествин түдөөлэгшнь нүхэр Журимов «...таанад механизм үгэхэ, колхозуудта ферма бариха ёһотойт. Тинхээ болоо наа, энэ шэфство бэшэ, харин колхозуудта барилгата болоно гэшлээ...» гэжэ наяхан эндэ абахада хэлээ лэн. Тинхэдэ «Забайкалск» комбинатай начальник нүхэр Афанасенко шэфство туһаа ямаршы заабари, даалгабарни үгэдэггүй,—гэжэ нүхэр Зяев хөөрэнэ. Нимэ буруу боодтой хүтэлбэрилгэнь хүдөө ажыхы хүгжөөх хэрэгтэ ямар туһаламжа үзүүлжэ шадха гээшэб?

Мүн Хорнин леспромхоз шэфтээ абанан колхозуудтаа энэ гэхэ туһаламжа байһал үзүүлэжэ. Тэдээр шэфскэ туһаламжа нгэ үдэрэй воскресниүүдые эмхидхэжэ, ямар нэгэн хүдэлмэри хээ гэжэ ханадагыһе наа, тэрэнээ эмхидхэжэ шаддаггүй юм. Жэншээхэдэ, эндэ наяхан Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо нгэ үдэрэй воскресни эмхидхэжэ, модо бэлэдхэхэ үгэхын тулала тус леспромхоздо 40 хүн гараха байһан аад, оройдоо 3 хүн гараа. Тинхэдэ, леспромхозой хүтэлбэрилгээшд нүхэд Кириченко, Будаев, Кирихин, Мурын ба бусад гэртээ һуужа үнжэһэн байна.

Тингээ дурсагдаһа леспромхозуудай хүтэлбэрилгээшд энэ шухала хэмжээ-ябуулгыг тоолоогүй, һанаа амархан хамараа хараад лэ һуудагайһы түлөө тэдэ предприятинуудай дэргэдхи партиин эхин организацинууд нэн түрүүндэ эмзэгтэй. Партиин райком колхозуудта шэфскэ туһаламжа үзүүлгээр тэдэнэртэ шанга эрилтэ табиha зэргэтэй.

Саашадаа социалистическэ хүдөө ажыхы түргэнөөр хүгжөөхэ талаар партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табиhданхан зорилгы бэсүүлдхэ гэхэ хабаалдсахын тулала леспромхозуудай хүтэлбэрилгээшдөө колхозуудта шэфскэ туһаламжа үзүүлгээр эрид найжаруулхы хүлээгдэнэ.

П. Дандаров, манай корреспондент.

Малай байра барижа үгэхэнэ

Сэлэнгын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ хүдөө ажыхын артелине Галуута-Нуурай рудоуправлени шэфтээ абаад, горьтойхон туһаламжа үзүүлэн.

Барилгын бригада барилгата артелиин I болотор ашагалгада оруулаха гэжэ хараална.

КОЛХОЗУУДАЙ ҮААЛИШАДАЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨН

1953 оной октябрийн 1-һээ 1954 оной февралын 1 хүрэтэр һү хаалгаар түрүү колхозуудай туйлаһан показательнууд

Эзэлһэн һуури	Колхозуудай нэрэ	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай түрүүлэгшнээрэй фамили	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))	Эзэлһэн һуури	Колхозуудай нэрэ	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай түрүүлэгшнээрэй фамили	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))
1	Лениной нэрэмжэтэ Хрущевой нэрэмжэтэ Маленковой нэрэмжэтэ Заветы Ильича* 3-я пятилетка* Ждановой нэрэмжэтэ	Иволгин	Овчинников Е. И. Михалев	244,9	7	Чапасвай нэрэмжэтэ Заря коммунизма* 7 сьезд Советов* Маленковой нэрэмжэтэ Хрущевой нэрэмжэтэ 1-ое Мая*	Тарбагатайн Прибайкальска	Пестерев П. П. Иванов Н. И. Суворов Н. И.	179,4 163,0 153,0
2		Иволгин	Бурков С. Н. Баян Н. М. Загузин Ф. К.	212,4 212,0 191,5	8		Бичурын	Конечных Д. Г. Соколов Я. П.	118,0 117,0
3		Иволгин	Балмаев Д. Г.	182,0	9		Прибайкальска Иволгин	Круглов М. Д.	145,1

Колхозуудай племеннэй фермэнүүдэй эрхим хаалишадай һү хаалгаар туйлаһан показательнууд

Эзэлһэн һуури	Хаалишадай фамили	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай нэрэ	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))	Эзэлһэн һуури	Хаалишадай фамили	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай нэрэ	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))
1	Цырендоржиева Д. Д.	Сэлэнгын	Карл Марксын нэрэмжэтэ	1143	10	Нимаева Д. Ж.	Сэлэнгын	Тельманэй нэрэмжэтэ	580
2	Очилова Г. Л.	"	"	924	11	Балмаева Л. Б.	"	"	574
3	Буджаилова Л. Д.	"	"	875	12	Очиржапова Н. Батусва Ц. Д.	"	Карл Марксын нэрэмжэтэ Ждановой нэрэмжэтэ	571
4	Лухбунова Я. Л.	"	Маленковой нэрэмжэтэ	801	13	"	"	"	573
5	Ринчинова Б. Б.	"	"	683	14	Билкова С. С.	Бичурын	"	540,0
6	Хайялова Д. И.	"	"	679	15	Доржиева Б. Б.	Сэлэнгын	Карл Марксын нэрэмжэтэ Ленинэй нэрэмжэтэ	538
7	Лусанова Б. Г.	"	Карл Марксын нэрэмжэтэ Тельманэй нэрэмжэтэ Маленковой нэрэмжэтэ	673	16	Ринчинова Ц.	"	"	534
8	Гармасва Д.	"	"	670	17	Бальжиева Ц.	"	"	500
9	Биляктусва	"	"	604					

Колхозуудай һүнэй-товарна фермэнүүдэй эрхим хаалишадай һү хаалгаар туйлаһан показательнууд

Эзэлһэн һуури	Хаалишадай фамили	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай нэрэ	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))	Эзэлһэн һуури	Хаалишадай фамили	Аймагуудай нэрэ	Колхозуудай нэрэ	Туйлаһан показатель (малай түр (гээр))
1	Педьнина А. В.	Иволгин	Лениной нэрэмжэтэ Хрущевой нэрэмжэтэ Маленковой нэрэмжэтэ Хрущевой нэрэмжэтэ Победа* Маленковой нэрэмжэтэ Ленинэй нэрэмжэтэ	354	15	Митрофанова В. С. Соколик Г. М.	Мухаршэбэрэй Кударын	Искра* Хрущевой нэрэмжэтэ Маленковой нэрэмжэтэ Молодогой нэрэмжэтэ Ленинэй нэрэмжэтэ Маленковой нэрэмжэтэ Ленинэй нэрэмжэтэ	239 237 230 223 226 216
2	Михалев А. В.	Тарбагатайн	"	352	16	Мергина Е. В.	Иволгин	Лениной нэрэмжэтэ	211
3	Буркова В. Д.	Иволгин	"	308	17	Шурьгия Е. Б.	Тарбагатайн	"	218
4	Дуденко Н. И.	Тарбагатайн	"	296	18	Овчинникова К. С.	Иволгин	"	207
5	Тимощева Е. Г.	"	"	288	19	Мухина П. М.	Кабанский	"	206
6	Астрофанцева В. П.	Иволгин	"	286	20	Калиникова Е. Г.	Мухаршэбэрэй	"	205
7	Казанцева М. П.	"	"	280	21	Оскорбина В. А.	Байкало-Куйа-рын	"	204
8	Каратусва М. М.	"	"	269	22	Митрофанова И. М. Разматулина С. Р.	Мухаршэбэрэй Кяхтын	"	204
9	Гельман К. И.	"	"	260	23	Михалева А. К.	Тарбагатайн	"	206
10	Шунова М. В.	"	"	260	24	Гаюкинская Н. И.	Кяхтын	"	205
11	Жанова А. Е.	"	Маленковой нэрэмжэтэ Хрущевой нэрэмжэтэ Ленинэй нэрэмжэтэ Молодогой нэрэмжэтэ	250	25	Янькова Ф. Д. Курдюкова О.	Мухаршэбэрэй Иволгин	"	201
12	Жинатова Т. Н.	Тарбагатайн	"	246	26				
13	Калиникова П. М.	Мухаршэбэрэй	"	246	27				
14	Грузовикова П. Г.	Тарбагатайн	"	240	28				

Малай байра барилгада юун хаалта хэнэб?

Малажал хүгжөөхэ, илангаа малай ашаар шэфтэ үгэхы дээршээ лүүлдхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табинан зорилгонууды амжалтатайгаар бэсүүлдхын тулала нинтийн малые типовой байрануудта хангаха шухала. Энэниин һайнаар олоһон «Майн I» колхозой гэнүүд январин 19-дэ болон хамтыһаа суглан дээрэ энэ жэлдэ 100 үсэдэй байха нгэ типовой байра барижа, тэндэ ажал сэхтэй хүдэлмэринүүдые хүсэд механизациһаа, мүн 75 тунгалай, 400 хонидой, 1000 таяагай байха типовой шэнэ байранууды, 200 тонно тэжээл хадгалха хоёр силосы барилгатууды, колхознигуудай һууха 4 шны гэр, 100 квадратна метр талмайтай нгэ теплицэ бариха ба колхозой хоёр дахар типовой клуб, правлени бариха эхлэхэ гэжэ шиндхэн байна. Тингээд тэдээр барилгын хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулхын түлөө социалистическэ мурсыон дэлгэрүүлэ гэжэ аймагайнтаа бүхы колхознигуудта ханданхай байна. Тэдэнэй үүсхээдэ КПСС-эй айком болон ажаалшадй депутатуудай аймагай Советэй түсэбтөөр һайшаагаад, январин 25-һаа февралын 25 болотор аймаг дотор барилгын модо бэлэххэ ба зөөхэ хүдэлмэрини һара сонсохо.

«Майн I» колхозой гэнүүдэй хандалгы хадгуунаар дэмжэжэ, тус тустаа социалистическэ уялганууды абаад, мүнөө барилгын модо отоло, зөөхэ хүдэлмэринүүдые үргэнөөр ябуулажа байна. Энэниин ашаар сонсоходоһон Нарин түрүүлэгшнь табан хонго соо аймагай колхозууд хамта 4989 кубометр барилгын модо отоложо, малай фермэнүүды бариха газарнуудта зөөгөөд, модо бэлэдхэхэ жэлэй түсэб 39,2 процент дүүргэб. Мүн энэ хүдэлмэрини хажуугаар барилгата хэрэгтэй нилээд сэх шулуун зөөгдөө. «Майн I», Калинин, Ворошиловой нэрэмжэтэ, «Коммунизм» колхозуудта барилгын модо отоло ба зөөхэ хүдэлмэрини һайнаар ябуулаһана. Эдэ колхозууд барилгын модо бэлэдхэхэ жэлэйнгэ түсэбтэ 30-һаа 73,3 процент хүрэтэр дүүргэб.

Гэхэ зуура, зарим колхозууд, жэншээхэдэ, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшнь нүхэр Цыренлов) шингэнэй малые типовой һайн байрануудаар хангаха тухаа ханалаа огто табиhaгүй. Эндэ һуулэй хэдэн жэл соо малай нэгэшы шэнэ байра барилдаагүй. Энэ жэлдэ 850 кубометр барилгын модо бэлэдхэхэ түсэбтэй аад, мүнөө болотор нэгэшы кубометр модо отолоогүй. Мүн «Боевик», «Сталиной зам» колхозуудта энэ шухала хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Аймагай олонхи колхозууд мүнөө барилгын материалуудтай болло. Тээд тэдэнгээ малай типовой байрануудай проектууд үгтэнгүй. Энэ дутагдал юун дээрһээ гарааб гэхэдэ, республикын Министруудэй Советэй дэргэдэхэ колхозно барилгын управлени малай фермэнүүдэй типовой проектууды эльгээхэнэ. Мүн тэрэшлэн тинмэ проектууд аймагай номошые магазинуудта байдаггүй. Заримдаа хайбашые, хуушанай хэрэгтэдхэ хэбэ болон проектууды зураһан номууд байдаг. Энэ ушарнаа боложо барилгын хүдэлмэри удааруулагдажа, зарим газарта талдуулагдажа болоод байна. БМАССР-эй Министруудэй Советэй дэргэдхи колхозно барилгын управлени, тэрэниин начальник нүхэр Сметанин энэ асуудалые ойрын сагта шиндхэхэ, малай типовой байрануудай проектээр малые хангаха бээ гэжэ найдаһана. Мүн тэрэшлэн энэ управлени барилгын бусад материалуудые, пилорамануудые, тэжээл хэршэдэг машинуудые худалдаа наймаанай сөтөр хубаарлан хүдөө гаргаха ёһотой.

Г. Захаров, Колхозно аймгүүсэдкомой колхозно барилгын таһагай техник-барилгаша.

Зоотехническэ конференци үнгэргэгдэбэ

Малажал хүгжөөхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй табинан зорилгонууды амжалтатайгаар бэсүүлдхын тулала нэн түрүүндэ тэжээл тонуундһан һайн база байгуулаха ба тэрэниин үндэһэн һуури дээрэ малажал эрилгэлын культурые хэлбэриингүүдгөөр дээршээхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор Нарин Удын МТС-эй дэргэдэ зоотехническэ түрүүлэгшнь конференци үнгэргэгдэбэ. Конференци-

дэ түрүү хаалишад, хоншоод, адуулаһад, гахайшад, ферме болон гүртэнүүдые даагшанар, колхозой түрүүлэгшнээр ба МТС-эй мэргэжэлтэд хамта 70 гаран хүн хабандалса. Конференцид хабаалгашад МТС-эй главна мэргэжэлтэдэй хэдэ хэдэн лекцинуудые шанһанан ба дүй дүршлөө андалдасанан, хүдөө ажыхын төмөнүүдээр кинофильмүүдые хараһан байна.

Удаань тэдэнэр энэ жэлэй малай үбэлжэлгы амжалтатайгаар үнгэргэхын ба хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл үргэнөөр нэбтэрүүлхын тулала социалистическэ мурсыонөө дэлгэрүүлэ гэжэ аймагай маншадта нэмэл бэшгэтигээр ханлаба. Саашадаа нимэ конференциүүдые олоор үнгэргэжэ байха гэжэ шиндхэгдэбэ.

Г. Атутов.

Ган-Умпи «Полператор-комсомола» гэжэ олоборилгын артелиин шалгалт СССР-эй Верховно Советэй шалгалтын хүндэлэлэй социалистическэ мурсыондэ оролохы ажалта туйлаһа. Тус артелиин шалгалт-оболой цехил асаргаачи Дандэ Баямэвни Бадурова шалгалтын далагбарине 120 — 130 минут дүүргэнэ.

УДЭРЭЙ ТЕМЭДЭ

Ажахын хэрэгсэлэй барилганы саг үргэлжэ наймаалха

Эдэ хоолой ба хүнгэн промышленностие түргэнөөр хүгжөөжэ, энэ хоолой зүйлнүүдээр ба промышленноста энэ талаар манай оройн хүнэй хангалдые ойрин 2-3 жэлэй туршала эрид ехээр дээршээхэ зорилго парти, правление табиha. Энэ талаар нюунта предприятинууд болон хуандаа наймаанай организацинууд үүрэг дүүргэхэ зэргэтэй.

Хүнэй хэрэгсэлжээнүүд тухай хэбэ болоо наа, эндэ жээжэ бага хэмжээд гэжэ байха ёһотой. Таһагай эрилтэнүүдые бүхы талһан хангаха шухала. Тэдэндэ энэ хоолой зүйлнүүд болон хубаагуураһаа гадна, мүн гэртэй ба аймаг хэрэгсэлэй зүйлнүүд хэрэгтэй юм.

Манай редакцида ажалшадтай бэйшлэн ёһоор, республикын хүдөө нутагуудтахи магазинуудһаа гэртэй ажыхын хэрэгсэлэй товарнууды адалдажа абахан бэрхэтэй байна. Тээд гэхэдэ, зарим аймпортребсоюзай хүтэлбэрилгээшд энэ талаар энэниин хэрэгсэлжэе шинжэлгээшд хүдөөгэй ажалшадтай бүхы хэрэгсэлжэе хангахын тула шухала хэрэгсэлжэе саг соонь абана.

Хүдөө нутагуудтахи олохон магазинуудта ажыхын хэрэгсэлэй хэрэгсэл худалдаанда тон хомор. Энэ гэхэдэ, Хорнин аймагай магазинуудта сонхын шэл үншнөөр шэнэ наймаанда байгаагүй гэжэ нүхэр Ц. Моксохонский бэйшнэ. Эндэ бэлэдхэхэ, гэр байраа дуралдаха үелэ аймагай центрин магазинуудта сонхын шэл огто худалдаагагүй, тэрэ гэхээр мүнөөшье центер үгы байһаар. Улан-Удэ голшнөөр ажыхын хэрэгсэлэй зүйлнүүдэ асаржа, магазинуудта наймаалдхы гэхэ бэрхэтэй хэрэг гэжэ Хорнин аймпортребсоюзай хүтэлбэрилгээшд тоолоно.

Сэлэнгын аймпортребсоюзай сельхознай магазинуудта сонхын шэл, шалга болон ажыхын хэрэгсэлэй модо товарнууд хомор байдаг гэхэдэ хүдөө бэшгээшд мэдээсэнь, үүдэй үедэ элзэб ялзын шэрэ, модо Закаменда оройдо асаргаачи. Мүн тэндэ хирпинсэ, хюшээлгэһэн материал олохон бэрхэтэй юм. Тус аймагта промкомхоз бин аад, ажыхын ба гэртэй хэрэгсэлэй зүйлнүүдые үйлдэбэрилгээшд. Манай редакцида сельхознай мэдээсэлжэни ёһоор, Торнин аймагай хүдөө нутагуудтахи магазинуудта тахын хаданан, хоншо тоног гэхэ мэтэ байдаггүй юм.

Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй Берлинскэ зүблөөн

БЕРЛИН, февралйн 13. (ТАСС-эй тухай хэрг.) Дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй 19-дахь зүблөөн мүнөөдөр А. Иденэй түүрүүлэгтэ доро болобо. «Австрийскэ Гүрэнэй догоров тухай» — үзбэн хэлсэхэ зүйлүүдэй гурбадахи пунктые зүбшэн хэлсэжэ үргэлжлөө.

Дүрбэн гүрэнэй баталан хэлсээнүүдтэй зохиолдуулан, сүлөөтэ ба бээ даанхай Австрие түргөөр нэрээн байгуулаха, австрийскэ асуудалые гуримшуулаха ябадалаа зохиолдуулан өөрынгөө дурадхалуудые үсэгэлдээр засадан дээр СССР-эй делегациин орууланиин мэдээжэ.

Австрийскэ правительствын делегациин хүтэлбэрилэгшэ — Австриин гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Фигль мүнөөдөрэй засадан дээр түүрүүшээр үгэ хэлэбэ. Тэрэ хада үсэгэлдэр дүрбэн министрүүдэй абан шидэхэбэригтэй зохиолдуулан, австрийскэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгээ хабаалсаа. Австрийскэ правительство Австриин сүлөө ба суверенитеттэй гүйсэлдөөр нэрээн байгуулагдаха юм гэжэ найлана. Гүрэнэй догоровой хүсэндэ оройнон хүүлээр 90 үдэрэй турша дотор гадаадын бүхэ сэрэгүүдые гаргаха аргаар Австрие эзэллэгэ зохиоху ябадалые «сүлөө» гэнэ үгөөр ойлгоно гэжэ Фигль мэдүүлэбэ. Гэбэшье, Фигль демократическа, эб найрамдалда дуратай ба бодото бээ даанхай гүрэн боложо Австриин хүгжэжэ шадахаар австрийскэ асуудалые, тэрэнэй наналаар, яажа шидэхэжэ болохох гэжэн нанамжа тухайгаа юушье хэлээгүй. Советскэ дурадхалууд тухай хэлэхэ болоо хаа, тэрэ хада тус дурадхалууд австрийскэ правительствыне «гүн хээр гайхуулаа» гэнэ мэдүүлгээр хизаарлаба.

Советскэ делегациин хээн дурадхалуудай оройдоо нэгэжэн асуудалдан Фигль хамаараа гэжэ тэмдэглээд, В. М. Молотов нимэрхүүгээр хэлээн үгэ бүхэ дээрнэ советскэ дурадхал тухаа Австриин правительствын ямар хараа бодолтой байгание тодорхойгоор харуулнагүй гэжэ хэлэбэ.

Тэрэнэй хүүлээр Д. Даллес үгэ хэлэбэ. Австриитэй баталха гүрэнэй догорово тухаа 1949 ондо гол түлээ хэлсэгдэнэ проектые бэлдэхэжэ дүүргэхые советскэ дурадхалы харуулан баримтые тооло абангүйгөөр Даллес хада советскэ дурадхалы баталан абалга «австрийскэ Гүрэнэй догоровые хазгайруулаха», тиин «преамбулааа эхилээд эсэнтэ хүртээр тэрэниие дахин редактирвалха» хэсэгтэй болохо байһан хэбэртэйгээр баталан хэлэбэ.

Германда эсэргүү дайнда ба Австрие сүлөөлэгдэ өөрынгөө ямаршье гүрэнэ эсэргүү шэглүүлдэгдэнэ ямар нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта орохогүй, мүн австрийскэ территория дээрэ гадаадын сэрэгтэй базануудые байгуулаха ба Австрида гадаадын сэрэгтэй инструкторууд болон мэргэжэлтэдые хэрэглэхэ ябадал тохёолдуулахагүй гэжэ Австрие уялгалһан статья Австриитэй баталха Гүрэнэй догоровой текстдэ оруулаха тухай советскэ дурадхалуудые Даллес буруушаагаа.

Баруун Германиин зүгөө гү, али гол хууриие Баруун Германиин эзэлхэ баруун европейскэ оронудай сэрэгтэй бүлэглэлэй зүгөө Австрие өөртөө хүсөөр нэгдүүлэхэ гэнэ тусуулуудтэй бээлэлтэе тохёолдуулахагүй ба Австриин бээ даанхай байдал хангаха зорилготой үгэ советскэ дурадхалда США-гэй делегациин дургайгөөр хандан шалтагануудые ойлгохон бэрхэтэй бэшэ юм. Гэбэшье, советскэ дурадхалда өөрынгөө дургайгөөр хандан эдэ шалтагануудые Даллес «нейтралитет» тухай тэмээр, тодорхой бэшэ үгэнүүдээр далдалха гэжэ бодобо.

Германскэ милитаризмын нэрэгдэхэ арга боломжые үгэ болгоһон «бэй догоровые Германитэй баталалга бээ даанхай, тусгаар гүрэн боложо Австриин хүгжэхэ шухала найдабари болохо байгаа гэжэ В. М. Молотовой үсэгэлдээрэй мэдүүлгэ соо хэлсэгдэнэ нанамжые Даллес буруушааха гэжэ оролдобо.

Сэрэгтэй базэ болгодон Триест городой ба тэрэ шадарай территориян хэрэглэхэгийн тула Триест тухай асуудалые хаража үзэхэ гэжэ гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй «орлогшонорто даалгаха гэнэ» В. М. Молотовой дурадхалы зүбшөөнзүгүб гэжэ Даллес мэдүүлэбэ.

Даллесай хүүлээр Ж. Бидо үгэ хэлэбэ. Советскэ делегациин оруулһан дурадхалууд «Австриин суверенитет ба бээ даанхай байдалые нэрэгээхэ дургай байһан ябадал» дээрэ үндэһэгдэнэ хэбэртэйгээр тэрэ мэдүүлэбэ.

Советскэ дурадхалы зарим пунктууда хамааран, Бидо ямаршье баримтануудые дурдангүйгөөр, тэдэ-

ниие «таарамжагүй» гэжэ миил сонсобо. Тэрэ хада Австриин бээ даанхай байдал нэрэгээхэ тухай асуудалы ба Германитэй эбэй догорово баталха тухай асуудалы хоорондоо холбоотой байгание үндэһэ баримтагүйгөөр арсаба. Германда эсэргүү дайнда ба Австрие сүлөөлэгдэ хабаадаһан ямаршье гүрэнэ эсэргүү шэглүүлдэгдэнэ али нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта орохогүй гэжэ Австрие уялгалһан статья Австриитэй баталха Гүрэнэй догоровой текстдэ нэмэжэ оруулаха тухай советскэ дурадхал Бидогой дурые илангаяа эхээр гутаагаа. Иимэ дурадхалы Австри абажа шадахагүй гэжэ тэрэ мэдүүлэбэ.

Тиимэ болохоор, Бидо Австрие Германида шэнэр нэгдүүлэхэ нэдэлгы болуулаха зорилготой дурадхалые буруушаана. Австрие тиигэжэ хүсөөр нэгдүүлэхэ тусуулуудые баруунгерманскэ милитаристнууд ба реваншистнууд табина, австрийскэ зарим тодорхой бүлэг ноурунууд тэдэниие дэмжэнэ.

Аншлоссые тохёолдуулахагүй тухай асуудалаар «германскэ гуримшуулгын хэмжээндэ» нарин тодорхой уялгануудые Франциин правительствын найруулан зохиоху бэлэн байһые француска делегациин үмэнгөө найдуулаха байһаб гэжэ Бидо баталан хэлэбэ.

Тэрэнэй хүүлээр А. Иден үгэ абалба. Тэрэ хада советскэ делегациин оруулһан дурадхалуудые буруушаагаа. Шэнэ аншлос хэхэ нэдэлгы болуулаха ба бодотоор бээ даанхай байдалы Австрида хангаха зорилготой советскэ дурадхалуудай имгалт тэдэ пунктуудые Иден илангаяа шангаар буруушааба. Бээ даанхай ба демократическа Австрие нэрэгэн байгуулаха тухай Гүрэнэй догоровой эсэргүү текстые гурбан нарын болзорто бэлдэхэые гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй орлогшонорто даалгаха гэнэ советскэ делегациин дурадхалда хамааран, Иден хада эдэ дурадхал бээлүүлдэгдэ аргагүй юм гэжэ харуулахы оролдобо. Манай зурлалдэнүүдые удаан сагай турша дотор мүнөө хүртээр үгэ хэжэ шадаагүй манай орлогшонор хэлсээ яажа туйлажа шадаха гэжэбэ? гэжэ тэрэ хэлэбэ. Австрийскэ асуудалаар баруунай гурбан гүрэнэй хэлсээ туйлаха дургай байһанай ба хэлсээнүүдые али болохоор удааруулаха гэнэ тэдэнэй оролдолгын хойшолонгоор тиимэ байдалай тохёолдоһон тухай Иден дуугай байба.

Тэрэнэй удаа тээ хоёрдохо үгэ хэлэһэн Л. Фигль сэрэгтэй ямаршье союзуудта нэгдэхэгүй гэжэ Австриин правительствын шидэнэн тухай мэдүүлхээр түлөөлөгдөөб гэжэ хэлэбэ.

Фиглиин үгэ хэлэһэнэй хүүлээр В. М. Молотов үгэ хэлэбэ. Австрийскэ асуудал тухаа советскэ дурадхалуудтай дашарамдуулан хэлэһэн үгэнүүд соогоо баруунай гурбан гүрэнэй министрүүд тэдэнэй удхые балардуулхын, асуудалые бусайдуулхын ба тиимэ аргаар шидэхэбэри абалгы хойшолуулхын тула бүхэ юумэ хэбэ гэжэ Молотов хэлэбэ. Энэнтэй дашарамдуулан, В. М. Молотов советскэ дурадхалуудай удхые хануулан ба тэдэнэй бодото удхые дахин тайлбарилһан байна.

Советскэ правительство Австриитэй Гүрэнэй догорово баталха тухай асуудалые богино болзор соо шидэхэые дурадхаба гэжэ Молотов хэлэбэ. Гэбэшье, манай дурадхалан болзор, тайлбарилһан хэлэхэдэ, гурбан нара хэтэрхэ хэхэ байна гэжэ эндэ бидэнэртэ хэлэнэ. Дурадхалан болзорые гурбан нарааа хоёр нара гү, али нэгэ нара хүртээр хороохо тухай хэлсэжэ болохо юм.

Догоровой баталгдахада, Австрие эзэмдэлгэ дүүрэхэ, Австрида дүрбэн гүрэнэй киналтын бүхэе органууд үгэ хэгдэхэ, дүрбэн гүрэнэй нэгэнниие эзэмдэлгын уялгануудые өөртөө үлөөхэгүй гэнэ шидэхэбэриие тус зүблөөн дээрэ абалгы советскэ делегаци дурадхана гэжэ В. М. Молотов зааба.

Гүрэнэй догоровой проектын 35-дахь статьягай ёһоор, урдын германскэ активуудай түлөө долларраар бэшэ, харин товарнуудые үгэлгөөр Советскэ Союзда Австриин түлэхэ тухай австрийскэ правительствын хүсэлэнгы Советскэ правительство хангаба. Эндэ муу юумэ юу байхаб? — гэжэ Молотов асууба. Энэ асуудалы шидэхэ хэбэ бидэнэр ягаад хойшолуулаха ёһотой гэжэ биднэ? Манай дурадхал Австриин байдалы найжаруулахагүй аал? Австрида хамаартай советскэ дурадхалууд тухаа эгээн эбэсхэгүй хараа бодомые мүнөөдөр г-н Иденэй баримталһан ушарые В. М. Молотов тэмдэглэбэ.

В. М. Молотов Союзническа Комиссиые үгэ хэлэһэнэй нэгэн доро гадаадын бүхэ сэрэгүүдые Вензлээ

гаргаха тухай советскэ дурадхалые буруушааһан үгэнүүдэй үндэһэ баримтагүй байгание харуулаа. Австрийскэ догоровой баталгдаһанай нэгэн доро гадаадын сэрэгүүдые Вензлээ гаргахые дурадханабди гэжэ Молотов хэлэбэ. Энэ догоровой ёһоор, Австри хада өөрынгөө армитай, бүхэ орон дотороо, тэрэ тоодо Вензлээ өөрынгөө сэрэгтэй частнуудтай байха эрхэтэй юм. Тиимэ болохоор, советскэ дурадхал Австриин интересүүдтэ зориолдана.

Саашадаа В. М. Молотов Австриин зохиононуудай территория дээрэ байгаа дүрбэн гүрэнэй сэрэгүүдые гаргаха ябадалы Германитэй эбэй догоровой баталгдаха хүртээр саашадан хойшолуулаха гэнэ советскэ дурадхалые буруушааһан тухаа хариу үгэбэ. Эзэмдэлгы үргэлжлүүлгэ мүн гэжэбэ гэжэ энэ дурадхалы харуулаха гэнэ нэдэлгэ буруу байна, ушарын Австрида саг зуура үлэхэ дүрбэн гүрэнэй сэрэгүүд эзэмдэлгы сэрэгүүд бэшэ байха, эзэмдэлгын уялгануудые дүүргэхэгүй ба австрийскэ захиргаанай хэрэгүүдтэ, оройнон элониин-политическэ ажабайдалда хамаархалы юм гэжэ В. М. Молотов зааба. Австрида дүрбэн гүрэнэй сэрэгтэй частнууды тодорхой болзороор үлэхэ ябадалы эзэмдэлгэ мүн гэжэ харуулахы нэдэлгэ хүнүүд Франциин, Италиин, Грециин, Норвегиин, Испаниин ба бусад гүрэнүүдэй территория дээрэ американскэ сэрэгтэй базануудай байгание эзэмдэлгэ гэжэбэ гэжэбэ лахадаа тоолоногүйб гэнэ асуудалы харуусаха ёһотой байгаа гэжэ В. М. Молотов зааба.

Дүрбэн гүрэнэй сэрэгүүдые Австриин территория дээрэ тодорхой болзороор үлөөхэ гэнэ советскэ дурадхал шэнэ аншлос хэхэ нэдэлгы уришалан болуулаха шухала байһанаар тайлбарилһана гэжэ В. М. Молотов нанамжа. Аншлос тухай асуудал «хэ удашанартай бэшэ байһан хэбэртэй үндэһэ баримтагүй баталгалуудта хамааран, В. М. Молотов хада Баруун Германиин составта Австрие оруулаха шэглүүлдэгдэнэ ажал-ябуула Баруун Германида, мүн Австрида үргөөр бээлүүлдэгдэ байна гэжэ харуулан хэдэ хэдэн баримтануудые дурлаба.

Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн оной марта баруунгерманскэ министр Кайзерай хэлэһэн үгые нананабди, тиихэдэ Баруун Германиин ба Австриин хоорондохи харилсаанууд тухай хэлэхэ зуураа, Кайзер хада 1945 оной хүүлээр байгуулагдаһан хилэнүүд наяр болуулагдаха юм гэнэ этгэлгэ мэдүүлһэн юм гэжэ Молотов хэлэбэ. Тиимэ мэдүүлгүүдые Кайзерһаа ондошые хүнүүд хэлэн байха юм. Баруун Германиин ба Австриин солдатскэ союзуудай гэшүүдэй уулзалганууд болоно гэжэ мэдэнбди Урдын гитлеровскэ армитин олон арбаад мянган солдадууд ба офицерүүд — немецүүд болон австриеүүд эдэ уулзалгануудта хабаадан, аншлосгүй эли заадаг, бузар булай пропаганда тэндэ хэгдэнэ. «Дулдыдагшэ бэшэ ноурунуудай союзы гэжэ австрийскэ неонацистскэ организациин гэшүүд австрийскэ гүрэнэ дайсан харша ажал-ябуулые тэрэшлэн бээлүүлдэ, «Дулдыдагшэ бэшэ ноурунуудай союзы» даридлаха, урдын полковник ябаһан, мүнөө австрийскэ парламентын депутат Штендеха 1953 оной августда австрийскэ парламентада үгэ хэлэһэн ба аншлосые хоригшо, Гүрэнэй догоровой проектын заабаринуудые, тусгаарлабал проектын дүрбэдэхэ статья мэдэрхэгүй гэжэ урялһан байна.

Иимэ баримтануудые алгасан гаржа болохогүй гэжэ тоолоһонд гэдэ В. М. Молотов хэлэбэ. Франциин, Англиин, США-гэй ба Советскэ Союзай гар табяатай байха ба эб найрамдалда дуратай, демократическа гүрэн байха Германиин саашанхи хүгжэлгы хангаха эбэй догорово Германитэй баталгдаһан байгаа хаа, аншлос тухаа болгоомжолгын үгы болохо байһаниие лабайт, тиин аншлоссые уришалан болуулаха гэнэ советскэ зохио дурадхалууд хэрэггүй болохо байгаа.

Германда эсэргүү дайнда ба Австрие сүлөөлэгдэ өөрынгөө эбэсхэгтэ хүсээнүүдээр хабаадаһан ямаршье гүрэнэ эсэргүү шэглүүлдэгдэнэ али нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта орохогүй гэжэ Австрие уялгалһан советскэ дурадхал тэрэнэ таарамжагүй байна гэнэ Бидогой мэдүүлгэ тухаа Молотов ингэжэ асууба: зүблөөндэ Австриин түлөөлөгшэдэй хабаадажа байһан, илангаяа, мүнөө үгэ Австриин түлөө хэлэхэ эрхые ямар нэгэн хүндэ хэн үгөөб? Мүнөөдөр хоёр дахин үгэ хэлэһэн

Фигль дурсагдаһан советскэ дурадхалы таарамжагүй гэжэ тоолоһон тухайгаа мэдүүлгүүгүй гэжэ В. М. Молотов тэмдэглэбэ.

Триест тухай асуудалы ба австрийскэ асуудалы хоорондоо тодорхой холбоо бии юм гэжэ В. М. Молотов дахин тэмдэглэбэ. Советскэ делегаци хада сэрэгтэй база болгодон Триестын ба тэрэ шадарай территориян ашаглагдахагүй ябадалы хангаха зорилгоор Триест тухай асуудал хаража үзэхыенэ гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй орлогшонорто даалгаха дурадхаба. Италиитэй баталгдаһан эбэй догоровые Триест тухааа одоошье бээлүүлэхэ тухай асуудал табихадаа, Советскэ правительство хадаа Триестын Сүлөөтэ Территорида тохёолдоһон байдалай Австрида тохёолдохогүй тухай, мүн итальянскэ эбэй догоровой бээлүүлгэдэ байһанһаа ондоогоор австрийскэ догоровой бээлүүлгэдэ тухай анхалар оролдолгы хүтэлбэри болгоно. Советскэ правительствын дурадхалууд австрийскэ асуудалы түргөөр шидэхэлгэдэ зориулагдаһан бодото алхам мүн гэжэ В. М. Молотов тусгээлдэг мэдүүлһэн ба эдэ дурадхалууды тодорхойгоор зүбшэн хэлсэхэ хэбэри дурадхалан байна.

Гэбэшье, В. М. Молотовой хүүлээр үгэ абан Даллес советскэ дурадхалууды зүбшэн хэлсэгдэнэ гэжэбэ. Австрийскэ асуудалы зүбшэн хэлсэхэ тухаа Иденэй үсэгэлдээр дурадхалаар хараагадан зам билзэрые гол зорилгооо холодуула гэжэ Молотов хэлэбэ.

Тэрэнэй хүүлээр, саашанхи Хүдэлмэрин гурим тухай зүбшөөгдэнэ шидэхэбэриин абтаагүй байбашье, Даллес, Бидо, Иден гэшэд Иденэй үсэгэлдээр дурадхал соо тоолоһон, австрийскэ Гүрэнэй догоровой проектын статьянууд тухаа өөһэдэнгөө ажалгалтанууды хэжэ эхилэбэ. Урлада хэлсэгдэгүй статьянуудай советскэ найруулгы абахаар бэлэн байһабди гэжэ Бидо Иден хоёр мэдүүлэбэ. Догоровой 16-дахь статья советскэ найруулгын ёһоор абахаар бэлэн байһаб гэжэ Даллес хэлэбэ.

Австрийскэ догоровой проектын гол заабаринууд тухаа эгээн түүрүүшээр хэлсээ хаа нилээд найн байһадан баруунай гурбан гүрэнэй министрүүдэй анхралые В. М. Молотов дахин хандуулба. Германда эсэргүү дайнда ба Австрие сүлөөлэгдэ өөрынгөө эбэсхэгтэ хүсээнүүдээр хабаадаһан ямаршье гүрэнэ эсэргүү шэглүүлдэгдэнэ али нэгэн коалицинуудта гү, али сэрэгтэй союзуудта орохогүй гэжэ Австрие уялгалһан нэмэлтэ статья догоровой текстдэ оруулаха тухай советскэ дурадхалы, тусгаарлабал, хаража үзэхэ хэрэгтэй байгаа гэжэ тэрэ зааба.

Гэбэшье, үгэ буялдалгын заншал болоһон гуримые тоонгүйгөөр, Даллес, Бидо, Иден гэшэд советскэ дурадхалуудай зүбшэн хэлсэлгы хойшолуулаха, гол асуудалууды зүбшэн хэлсэхэ ябадалы Иденэй үсэгэлдээр дурадхал соо заабаран догоровой проектын элдэб статьянууд тухаа зарим зарим ажалгалтануудар хэлгэхэ гэнэ арга хэрэглэжэ үргэлжлөө.

Зарим тэды дискуссион хүүлээр, министрүүд «Австрийскэ Гүрэнэй догорово тухай» — зүбшэн хэлсэхэ зүйлүүдэй гурбадахи пунктые саашадан хэлсэлгы үглөөдэрэй засадан дээрэ хаража үзэхэ гэжэбэ.

Түүрүүлгээр хууһан Иден хада үглөөдэр засадан болохо, тэрэн дээрэ австрийскэ асуудалы зүбшэн хэлсэхэ үргэлжлэхэ юм гэжэ сонсобо. Понедельнигэй үглөөгүүр министрүүд «Уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрые багадаа хаа тухай хэмжээ-ябууланууд тухай ба Франциин, Англиин, США-гэй, Советскэ Союзай болон Италиитэй Аралай Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй зүблөө зарлаха тухай» — зүбшэн хэлсэхэ зүйлүүдэй нэгэдэһэн пунктда хамаартай асуудалууды хаража үзэхын тула хаагдамал засаданга сугларха байна. Понедельнигэй үдэн хүүлээр ээлжээтэ засадан дээрэ «Германскэ асуудал ба европейскэ аюулгүй байдал хангаха зорилгоноуд» — гэжэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлүүдэй хоёрдохон пунктые хаража үргэлжлэхэ юм.

Берлиндэ пресс-конференци болобо

БЕРЛИН, февралйн 12. (ТАСС). Германскэ Демократическа Республика дотор «гуримгүй ябадал», «үймөөн» болоно гэнэ хэбэртэйгээр империалистическэ пропагандан хүүлэй үгэ тараадаг хуурмаг үзүүлүүдые элшлэхэ ябадала зориулан Германиин нэгэдэлэй асуудал эрхилхэ Комитедэй үсгэлээр немецкэ ба харин журналистнуудай пресс-конференци мүнөөдөр Берлиндэ болобо.

Германскэ Демократическа Республика элдэб олон предприятинуудай ажалшад коллективүүдэй олон тоото түлөөлөгшэд пресс-конференци дээрэ байлаа.

Германиин нэгэдэл тухаа асуудалаар Комитедэй түүрүүлгшэ Германскэ Демократическа Республикын премьер-министрын орлогшо Ганс Лох пресс-конференцие нэгэжэ.

Профессор Норден үгэ хэлэхэдэ Германскэ Демократическа Республикын ажалшад тухаа реакционно хэлбэл ба радиогой худал хуурмаг хардалганууды хэдэг байһан тухай сугларгалтада хануулаха зуура, эб найрамдалай ба Германиин нэгэдэлэй дайсадай зүгөө Германскэ Демократическа Республикада эсэргүү хардалга гүрдэлгын кампаниин шангалһанай шалтаганууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэһэн байна.

Берлинскэ зүблөөн дээрэ СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр В. М. Молотовой оруулһан дурадхал бүхэ Европодо ба хамагай түүрүүдэ немецкэ аралай дунда халуунаар найшаагдаа, юуб гэхэдэ, тэдэ дурадхалуудын германскэ асуудалы эбэй ёһоор шидэхэ ба уласхоорондын түгшүүрые хуларуулаха найдабари бии болгоно гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, баруунгерманскэ зарим политическэ ноурууд уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрые хуларуулахые, мүн германскэ асуудалы эбэй ёһоор шидэхышые хүсээнгүй гэжэ Норден мэдүүлэбэ. Эзэ ноурууд хэлсээ туйлаха бэшэ, харин «хүйтэн дай» шангалдахые ба арадуудай хоорондо хөмороо нүжэрэхые хүсэдэг.

ГДР-эй томо предприятия хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилгшэдэй түгшүүрлэй пресс-конференци дээрэ хэлэбэ. Бээ худалдаһан хэбэ хуурмаг хуирдалгын хардалгы хэмжээндэ уур сухалаа хуурайһана үгэ хэлсэгдэнэ мэдүүлэбэ.

«Германскэ Демократическа Республика тухай 250 асуудалууд, 250 харуулууд» гэнэ номт конференциин түгээшлэй дээрэ лэлэй түлөөлөгшэдтэ үгтэһэн на. Энэ ном соонь Германскэ демократическа Республикын байдал али бүхэ талаһаа харуулана.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИП

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН 3 ПРОЦЕНТНЭ ШҮҮБЭРИТЭ УРЬҮАЛАМЖА

1954 оной январин 50-да Москва городто болоһон шүүбэринуудэй 37-доху тиражаы

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхэ 5 разрята сериунүүдэй болон облигациудай удаалахи номернуудта шүүбэринууд буугаа гзбэл:

Сериунуудай №-нэ	Облигациудай үлэмж	Шүүбэригтэй үлэмж	Шүүбэригтэй үлэмж (түгшүүр-гөөр)	Сериунуудай №-нэ	Облигациудай үлэмж	Шүүбэригтэй үлэмж	Шүүбэригтэй үлэмж (түгшүүр-гөөр)
000050	1—50	400 026300	42*	5 000 047607	1—50	400 073431	24*
000322	35*	5 000 026346	01*	5 000 047882	38*	5 000 074051	11*
000344	1—50	400 027178	11*	5 000 050240	13*	5 000 074110	11*
000376	48*	5 000 028705	1—50	5 000 050246	23*	5 000 075895	1—50
001034	1—50	1 000 029677	30*	5 000 051003	20*	5 000 076048	1—50
001680	21*	5 000 029782	35*	5 000 051074	42*	10 000 076304	39*
001879	23*	10 000 030291	1—50	5 000 051682	22*	5 000 076399	27*
002025	50*	10 000 032478	31*	5 000 051836	1—50	400 077047	04*
002631	1—50	1 000 032529	1—50	5 000 051863	38*	5 000 077073	26*
003005	1—50	400 032759	25*	5 000 052630	1—50	400 077177	07*
004393	32*	5 000 033509	40*	5 000 052919	05*	10 000 078121	02*
005117	30*	10 000 033562	47*	5 000 053538	46*	5 000 079763	1—50
005523	43*	10 000 033645	09*	5 000 053833	1—50	400 080009	06*
005882	1—50	400 034020	43*	10 000 054059	42*	5 000 080018	27*
006604	21*	5 000 034150	1—50	400 054615	14*	10 000 080032	30*
006899	08*	5 000 034498	1—50	400 054874	1—50	400 082731	1—50
008634	18*	10 000 034523	1—50	400 055829	07*	5 000 082934	1—50
008872	03*	5 000 035002	1—50	1 000 056220	1—50	400 083747	29*
009566	1—50	1 000 035416	1—50	400 059211	10*	5 000 085973	1—50
009625	1—50	400 035513	29*	10 000 059329	1—50	400 086252	40*
010287	1—50	1 000 036855	1—50	400 060136	48*	10 000 087714	1—50
010427	65*	5 000 036904	1—50	400 060486	37*	5 000 088349	35*
011052	42*	5 000 036976	01*	5 000 060771	29*	5 000 088168	13*
011083	34*	5 000 037607	17*	5 000 062288	45*	5 000 088465	12*
011096	18*	50 000 037363	10*	5 000 062382	1—50	400 088587	09*
012191	21*	10 000 037367	04*	10 000 063838	1—50	400 088929	50*
012192	39*	5 000 037679	17*	5 000 066054	25*	25 000 089306	43*
012398	29*	5 000 037771	18*	5 000 066077	49*	10 000 089723	18*
013463	36*	5 000 037803	42*	10 000 066163	07*	10 000 091817	1—50
013829	48*	10 000 038421	31*	5 000 066571	1—50	400 091828	34*
013849	41*	5 000 039419	25*	5 000 067014	30*	10 000 093414	40*
014799	1—50						